

ת"פ 59379/12/18 - מדינת ישראל נגד שלמה עקנין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 59379-12-18 מדינת ישראל נ' עקנין
בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז
ירושלים (פלילי)

המאשימה

נגד

שלמה עקנין באמצעות עו"ד אריאל הרמן

הנאשם

הכרעת דין

כללי

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו מספר עבירות של הפרת צו פיקוח, לפי סעיף 22(א) לחוק ההגנה על הציבור מפני ביצוע עברייני מין או "החוק".

על פי האמור בכתב האישום, בתקופה הרלבנטית לאישום היה הנאשם נתון תחת מגבלות צו פיקוח לפי החוק, והוטלו עליו, בין היתר, חובה לשתף פעולה עם קצין הפיקוח והתייצבות לכלל המפגשים שיקבע קצין הפיקוח, חובה להודיע לקצין הפיקוח תוך שבעה ימים על כל שינוי במקום המגורים וקבלת אישור קצין הפיקוח למקום עבודה, בין בהתנדבות ובין בשכר.

ביום 23.10.17 נצפה הנאשם על ידי קצין הפיקוח, שלומי בן יאיר, כשהוא מקבץ נדבות בשכונת הבוכרים, ללא אישור קצין הפיקוח. בשל כך זומן הנאשם לראיון אזהרה ביחידת הפיקוח.

ביום 19.11.17 בעת ביקור שגרתי שערך קצין הפיקוח בביתו של הנאשם, הודה הנאשם בפניו כי קיבץ נדבות ללא אישור פעם נוספת, ועל כן זומן בשנית למשרדי יחידת הפיקוח ביום 21.11.17 בשעה 15:00.

הנאשם לא התייצב במועד שאליו זומן, לא יצר קשר עם קצין הפיקוח ונעדר מהפיקוח עד אשר הוגשה נגדו תלונה על ידי קצין הפיקוח.

בין החודשים נובמבר - דצמבר 2017, נערכו ניסיונות רבים לאתר את הנאשם באזור מגוריו, בבית הכנסת שבו נהג להתפלל ובבית אחותו בטבריה. ניסיונות אלה כשלו, והתברר כי במהלך תקופה זו עבר הנאשם להתגורר בקריות, מבלי ליידע את קצין הפיקוח וממילא מבלי לקבל את אישורו לשינוי כתובת מגוריו.

2. בתשובה לאישום הודה הנאשם בכל עובדות כתב האישום, הודה כי קיבץ נדבות גם לאחר שהוזהר שלא לעשות כן, וכן הודה שנסע לקריות, לחבר, בשל כך שחש צורך להתאווור. הנאשם אישר כי לא דיווח לקצין הפיקוח על מקום הימצאו כפי שנדרש לעשות.

ב"כ הנאשם טען כי קיבוץ נדבות אינו מהווה עבודה ולפיכך, לא חלה על הנאשם חובה לקבל אישור מקצין הפיקוח לצורך פעילות זאת. בהקשר זה נטען, כי על פי עקרון החוקיות, על מגבלה המוטלת בצו פיקוח להיות בהירה ומפורשת ומשלא הוטלה על הנאשם מגבלה ספציפית של 'איסור קיבוץ נדבות' אין פעולה זו מהווה הפרת צו הפיקוח גם אם הנאשם הוזהר על ידי קצין הפיקוח שלא לעשות זאת.

3. לאור האמור, לא נדרשה שמיעת ראיות והצדדים התבקשו לסכם בלבד.

4. ב"כ המאשימה טענה בסיכומיה, כי תנאי הפיקוח שהוטלו על הנאשם במסגרת צו הפיקוח כללו, בין היתר, מתן אישור קצין הפיקוח על מקום עבודה, בין בתמורה ובין בהתנדבות. לטענתה 'קיבוץ נדבות' מהווה עבודה, שכן קיבוץ נדבות היא פעולה המבוצעת לצורך השתכרות, בדומה לעבודה "רגילה", ומשכך יש לראות בה עבודה. בנוסף נטען, כי התייחסות אל קיבוץ נדבות כאל עבודה מקיימת את תכלית צו הפיקוח, שכן במסגרת פעילות זו ישנו פוטנציאל גבוה לבוא במגע עם קטינים, והתרתה פוגעת ביכולתו של קצין הפיקוח להבטיח שהנאשם לא ייצור קשר עם קטינות. עוד טענה המאשימה כי כשם שעל פי פסיקת בית המשפט (עפ"א (ירושלים) 56666-07-17 **חורב נ' מדינת ישראל** (לא פורסם 6.12.17)) אין לערוך הבחנה בין עבודה קבועה- לעבודה מזדמנת, כך יש לקבוע כי אין לערוך אבחנה בין עבודה- לקיבוץ נדבות. לבסוף נטען, כי הנאשם הוזהר והובהר לו כי קיבוץ נדבות היא פעולה הדורשת אישור מקצין הפיקוח ואף על פי כן הוא המשיך לעסוק בכך.

5. ב"כ הנאשם עמד בסיכומיו על ההבדלים שבין עבודה לבין פשיטת יד לצורך קיבוץ נדבות, טען כי האיסור על קיבוץ נדבות אין בו כשלעצמו כדי לקיים את התכלית של מניעת קשר עם קטינות, שלצורך מימושה נועד התנאי האוסר עליו להתחבר לקטינות. נטען כי תכלית זו אינה רלבנטית לקיבוץ נדבות שכן בפעילות זאת הנאשם מחליט למי הוא פונה ומושיט את ידו, והוא יכול לבחור שלא לפנות לקטינות. בנוסף נטען כי אם קיבוץ נדבות אינו עבודה, אין כל נפקות לקיומו של ראיון אזהרה האוסר על הנאשם לקבץ נדבות, שכן המפקח אינו רשאי להוסיף איסורים ומגבלות שלא נקבעו בתנאי הפיקוח.

דין והכרעה

6. אין מחלוקת עובדתית בין הצדדים. לפיכך, השאלה היחידה הטעונה הכרעה במקרה דנן היא, משעה שלא הוטל איסור מפורש על הנאשם במסגרת תנאי צו הפיקוח לקבץ נדבות, האם קיבוץ נדבות מהווה "עבודה" המחייבת את הנאשם, על פי תנאי צו הפיקוח, לקבל את אישורו של קצין הפיקוח לעיסוק בה. התשובה על כך שלילית, מן הטעמים שיפורטו להלן;

7. צו פיקוח על עברייני מין הוא צו שיפוטי שעליו להיות בעל תוכן ברור וחד - משמעי. כאשר פרשנותו של צו שיפוטי מעורפלת ולא ברורה די הצורך, לא ניתן להפעיל את מנגנוני האכיפה והענישה על מי שמואשמים

בהפרתו. ראו ת"פ (רח') 51479-02-19 פרקליטות מחוז מרכז נ' בוזגלו (פורסם בנבו 14.4.19) והפסיקה הנזכרת שם.

8. בפתח הדיון ראוי להתייחס למשמעותה הלשונית הפשוטה של המילה "עבודה". מילה זו מוגדרת במילון אבן שושן:

"1. מלאכה, פעולה עשיה הכרוכה במאמץ גופני או רוחני..."

"2. שרות, התעסקות, עיסוק במקצוע מסוים לשם מחיה או פרנסה."

קבוצת נדבות עשוי אמנם להיות עיסוק קבוע, ואולם אין מדובר במקצוע, בפעילות הדורשת הכשרה או ידיעות כלשהן ואין מדובר כלל במלאכה או פעילות הכרוכה במאמץ גופני או רוחני.

הגם שקבוצת נדבות היא פעילות אשר עשויה להניב הכנסה כספית המשמשת למחיה, הרי שזו תרומה, המבוססת על טוב לבו של הזולת ולא ניתנת כשכר בעד ביצוע פעולה כלשהי.

אין בקבוצת נדבות מאפיינים של עבודה; אין בה דרישה לנוכחות במקום או במקומות קבועים, אין דרישה או מגבלה על ביצועה בשעות מסוימות או בהיקף שעות קצוב, אין בה דרישה להספק או לתוצאות. בעיסוק זה אין מעסיק, היא אינה דורשת תשומות, כפי שנדרש להשקיע בעסק עצמאי, מי שעוסק בה אינו מפריש כספים מהכנסתו לביטוח הלאומי או לביטוח בריאות, אין בה איגודים מקצועיים ולא דרישה לאכיפת חקיקת המגן של עובדים.

9. לפיכך, קבוצת נדבות אינו מקיים את הפרשנות הלשונית הפשוטה של התנאי בצו הפיקוח שנטען להפרתו.

10. המחוקק ומחוקק המשנה עורכים אף הם הבחנה בין עיסוק בקבוצת נדבות או פשיטת יד לבין עבודה ומתייחסים אליהם כאל שני תחומים נפרדים. ראו למשל סעיף 2(4) לחוק הנוער (טיפול והשגחה) תש"ך-1960; סעיף 249(6) לפקודת העיריות [נוסח חדש]; תקנות 2(א)(3) ו-2(א)(7) לתקנות השמירה על מקומות קדושים ליהודים תשמ"א-1981 ותקנה 23 לתקנות התעבורה (סדרי תנועה ושמירת הביטחון בכרמלית בחיפה) התשכ"א-1961.

11. למעלה מן הצורך אוסיף, כי אף אם ניתן היה לראות בקבוצת נדבות כעבודה, הרי שגם הפרשנות שאינה רואה בפשיטת-יד עבודה היא פרשנות סבירה. לפיכך, ובהתאם להוראות סעיף 34כא לחוק העונשין התשל"ז-1977, יש לבחור בפרשנות המקלה עם הנאשם.

12. מקובלת עלי טענת המאשימה, לפיה איסור קבוצת נדבות עשוי לקיים את תכלית הפיקוח שהיא מניעת קיום קשר עם קטינות. ואולם עובדה זו כשלעצמה אינה הופכת את קבוצת הנדבות לאסור על פי הצו, שכן קיימות פעילויות נוספות שהן עיסוק קבוע, כגון אימון בחדר כושר, שחייה בבריכה עירונית, שאילת ספרים בספרייה ציבורית ואפילו נסיעה באוטובוסים, שמניעתן עשויה לקיים את תכלית צו הפיקוח ואף על פי כן לא ניתן לראות בהן "עבודה" הטעונה אישור של קצין הפיקוח.

13. כאן המקום להתייחס לעובדה, שאין עליה מחלוקת, לפיה הנאשם הוזר על ידי קצין הפיקוח, כי אסור לו

לקבץ נדבות. עבודת הפיקוח מוגבלת על פי התנאים שנקבעו בצו הפיקוח והסמכויות שהוענקו לקצין הפיקוח במסגרת הצו. לפיכך, האזהרה שהזהיר קצין הפיקוח את הנאשם לבל יעסוק בקיבוץ נדבות, אשר אינה מתייחסת לאף אחת מהמגבלות שנמנו בצו הפיקוח, אין בה כשלעצמה כדי להפוך את קיבוץ הנדבות לעבודה הטעונה אישור של קצין הפיקוח.

14. לבסוף, לא ניתן ללמוד דבר מהפסיקה שאליה הפנתה המאשימה בסיכומיה שכן מדובר במקרים בהם נאשמים הורשעו על פי הודאתם במסגרת הסדרי טיעון בעבירות של הפרת צו פיקוח בשל קיבוץ נדבות, ללא שנערך דיון כלשהו של בית משפט בשאלה האם אמנם קיבוץ נדבות מהווה הפרה של תנאי בצו פיקוח האוסר על עבודה בקרבת קטינים או מהווה עבודה הטעונה אישור מראש של קצין הפיקוח.

15. לנוכח האמור לעיל, אני מזכה את הנאשם מהעבירות של הפרת צו פיקוח בשל קיבוץ הנדבות.

16. הנאשם הודה כי לא התייצב למפגש שנקבע במשרדי יחידת הפיקוח ביום 21.11.17, ונעדר מהפיקוח עד להגשת התלונה, כמפורט בסיפא של סעיף 2 לפרק העובדות בכתב האישום. הנאשם הודה כי במהלך החודשים נובמבר ודצמבר 2017 לא נמצא בביתו, בבית הכנסת בו נהג להתפלל, באזור מגוריו או בבית אחותו ולא יצר קשר עם קצין הפיקוח, כמפורט בסעיף 3 לפרק העובדות בכתב האישום, והודה כי במהלך תקופה זו עבר להתגורר בקריות מבלי שקיבל אישור או יידע את קצין הפיקוח בשינוי כתובת מגוריו, כמפורט בסעיף 4 לפרק העובדות בכתב האישום. לפיכך, אני מרשיעה את הנאשם בשלוש עבירות של הפרת צו פיקוח לפי סעיף 22(א) לחוק ההגנה על הציבור מפני עברייני מין.

ניתנה היום, כ"ט סיוון תשע"ט, 02 יולי 2019, במעמד הצדדים